

Projekt

z dnia 12 listopada 2019 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA IMIELIN**

z dnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, ust. 2 oraz ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.), oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.)

**Rada Miasta Imielin
uchwała :**

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Imielin.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wnosi Burmistrz Miasta

**BURMISTRZ MIASTA
IMIELIN**
mgr inż. Jan Chwiędacz

Danien Kowca

Załącznik

do Uchwały Nr

Rady Miasta Imielin

z dnia listopada 2019 roku

**Gminny program profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania
narkomanii na rok 2020**

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Ocena sytuacji, analiza danych i zasoby.....	4
1. Ocena sytuacji, analiza danych.....	4
Problem 1 – Picie alkoholu i używanie środków psychoaktywnych oraz zjawisko przemocy rówieśniczej przez młodzież szkolną.....	4
Problem 2 - Szkody zdrowotne i psychospołeczne spowodowane nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.....	6
Problem 3 - Duża dostępność fizyczna alkoholu oraz naruszanie prawa w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych.....	8
2. Zasoby.....	8
II. Plan działań.....	9
Problem 1 – Picie alkoholu i używanie środków psychoaktywnych oraz zjawisko przemocy rówieśniczej przez młodzież szkolną.....	9
Cel strategiczny: Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień.....	9
Problem 2 – Rodzinne obciążenia spowodowane używaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zjawisko przemocy.....	10
Cel strategiczny: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z alkoholem i innymi środkami psychoaktywnymi oraz przemocą pomocy psychospołecznej.....	10
Problem 3 – Szkody zdrowotne i psychospołeczne spowodowane nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.....	11
Cel strategiczny: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz upowszechnianie informacji na temat ryzyka szkód wynikających z ich używania.....	11
Problem 4 – Duża dostępność fizyczna alkoholu oraz naruszanie prawa w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych.....	12
Cel strategiczny: Ograniczanie dostępności fizycznej napojów alkoholowych.....	12
III. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	12
IV. Zasady finansowania Programu.....	13
V. Adresaci, realizatorzy i koordynator programu.....	13
VI. Ewaluacja.....	13

Wstęp

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020 (zwany dalej Programem) określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zapobieganiu powstawania nowych problemów związanych z uzależnieniami. Program jest kontynuacją działań z lat ubiegłych.

Podstawę prawną do podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowią:

- 1) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku,
- 2) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku.

Program jest integralną częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Imielin na lata 2016 – 2020; uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, które zostały określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 oraz „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Niniejszy Program został opracowany w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji wcześniejszych edycji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, przy współpracy dotychczasowych realizatorów a także wyniki badania zrealizowanego w roku 2019 tj. „Diagnoza problemów społecznych na terenie Imielina”.

Program realizowany będzie w oparciu o środki własne gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

I. Ocena sytuacji, analiza danych i zasoby

1. Ocena sytuacji, analiza danych

Ocena sytuacji, analiza danych związanych z używaniem alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych przygotowana została na podstawie „Diagnozy problemów społecznych na terenie miasta Imielin” opracowanej przez Oficynę profilaktyczną z Krakowa. Badanie realizowane było w II połowie roku 2019.

Problem 1 – Picie alkoholu i używanie środków psychoaktywnych oraz zjawisko przemocy rówieśniczej przez młodzież szkolną

W badaniu ankietowym na terenie Imielina w szkołach podstawowych wzięło udział 372 uczniów, gdzie 47% próby stanowiły dziewczynki, a 53% chłopcy. Najliczniejszą próbę badawczą stanowili uczniowie z V i VI klasy szkoły podstawowej - 33%. Pozostałą część próby stanowili uczniowie z: VIII klasy i VII - 13%, oraz IV - 8%.

A. Problem alkoholowy

Na pytanie, „W jakim wieku spożywałeś alkohol”, większość badanych - 58% odpowiedziała, że miała wówczas 11 - 13 lat. 18% respondentów piło napoje alkoholowe pomiędzy 14 a 16 rokiem. 8-10 lat w czasie inicjacji alkoholowej miało 24% ankietowanych. Uczniowie sięgający po alkohol najczęściej wybierają piwo - 78%, następnie szampana - 42%, wino - 36% i wódkę - 24%. Po likiery i nalewki sięga 20% ankietowanych. Inne, bliżej nie określone alkohole wybiera 13% respondentów. Większość - 40% twierdzi, że zostało poczęstowanych alkoholem. W dalszej kolejności badani podali, że napój wysokoprocentowy podkradli rodzicom - 22%, bądź dostało od starszych kolegów - 16%. 13% kupiło go sobie samemu, a 4% poprosiło o zakup kogoś innego. Natomiast 33% uczniów, którzy wskazali odpowiedź „inne”, podają, że to rodzice, bądź dziadkowie poczęstowali ich trunkiem. Zdarzyły się również przypadki, iż badani alkohol, spożyli całkowicie przypadkowo, myląc go z innymi napojami. Jak wynika z analizy danych, 69% rodziców uczniów mających za sobą inicjację alkoholową, wie o zaistniałej sytuacji. 31% rodziców nie ma pojęcia o spożywaniu alkoholu przez ich dzieci. Wśród rodziców, którzy wiedzą, że ich dzieci piją alkohol, aż 40% nic nie zrobiło z tym faktem. 11% twierdzi, że rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę, natomiast 7% badanych podaje, że zdenerwowali się i wyznaczili im karę. 2% uczniów przyznało, że rodzice szukali pomocy u specjalisty. 36% ankietowanych twierdzi, iż rodzice nie zareagowali, bo nie wiedzieli o zaistniałej sytuacji, a 9% podało inne bliżej nieokreślone sytuacje. Dla 12% badanych uczniów zdobycie alkoholu w miejscu zamieszkania jest łatwe. Przeciwnego zdania jest 17% respondentów, natomiast większość - 71% nie ma wiedzy na ten temat.

B. Problem nikotynowy

Zapytano uczniów czy palą papierosy. Zdecydowana większość badanych - 89% twierdzi, że nigdy nie sięgało po wyroby tytoniowe, natomiast 9% paliło kilka razy. 2% ankietowanych regularnie, bądź od czasu do czasu pali papierosy.

C. Problem narkotykowy

Badanie wykazało, że kontakt z narkotykami lub dopalaczami miało część uczniów, w związku z czym problem zażywania substancji psychoaktywnych przez młodych mieszkańców miasta wymaga poświęcenia uwagi. Szczególnie popularną substancją wśród młodych mieszkańców jest marihuana lub haszysz. Oprócz tego część uczniów posiada niepełną wiedzę na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych, co domaga się zastosowania szerokich działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym. Na początku XXI wieku dostrzeżono spadek konsumpcji narkotyków. W ostatnich latach dostrzegalne jest obniżenie zainteresowania młodych osób sięganiem po narkotyki, jednak nastąpił wzrost używania marihuany i haszyszu, które uważane są przez wielu za narkotyki miękkie i nieszkodliwe. Ponad 30% uczniów przyznało, że było świadkiem narkotyzowania się lub słyszało o takich sytuacjach od koleżanek i kolegów. Jak wynika z odpowiedzi respondentów, 2% z nich ma za sobą inicjację narkotykową. Większość – 98% twierdzi, iż nigdy nie zażywało narkotyków, ani innych środków psychoaktywnych. 33% badanych twierdzi, że narkotyk dostało od starszego brata lub siostry, otrzymało go od kolegi, bądź koleżanki, jaki i narkotyk dostało od osoby znanej jedynie ze słyszenia, ale nie osobiście. Od kolegi narkotyk zakupiło 17% badanych uczniów. Na pytanie o motywy sięgnięcia po środki psychoaktywne, badani uczniowie podali, że kierowała nimi ciekawość oraz chęć dobrej zabawy - 50%. 33% wskazało na chęć zrelaksowania się oraz presję grupy, natomiast 17% uczniów chciał zaimponować w towarzystwie. Badani najczęściej sięgają po środki psychoaktywne w domu, na podwórku lub podczas wycieczek szkolnych – 33%. W dalszej kolejności wskazali na bar, kluby oraz tereny wokół szkoły – 17%. 100% respondentów twierdzi, że ich rodzice nie wiedzą o spożywaniu przez nich substancji psychoaktywnych. Uczniowie w sytuacji problemowej wynikającej z używania substancji psychoaktywnych zwróciliby się o pomoc do rodziców i opiekunów - 78%, jak również skorzystaliby z Telefonu Zaufania - 27%. Na Policji szukałoby pomocy - 26% badanych uczniów, a u nauczycieli - 24%. W dalszej kolejności wskazali na: kolegów, koleżanki – 15%, inne miejsca 3%. 12% ankietowanych nie ma wiedzy, gdzie można otrzymać pomoc w związku z problemami wynikającymi z używania środków psychoaktywnych.

D. Problem przemocy

Jak wynika z danych, aż 31% uczniów doświadczyło przemocy. Większość – 69% nie ma takich doświadczeń. Większość uczniów doświadczonej przemocy odpowiedziało, że to koledzy/ koleżanki ze szkoły byli jej sprawcami - 51%. Następnie wskazali na inne osoby – 22% znajomych – 19%, brata – 17% siostrę – 12% i ojca – 11%. 8% podało, że sprawcą aktu przemocy była matka. Aż 27% badanych przyznało, że w szkole występuje problem przemocy. Przeciwnego zdania jest 24% respondentów, natomiast 49% nie ma informacji na ten temat. Uczniowie, gdyby doświadczyli przemocy w rodzinie, o pomoc poprosiliby przede wszystkim Policję - 45%, rodziców, opiekunów- 36%, jak również zaufanego nauczyciela - 27% oraz skorzystaliby z Telefonu Zaufania - 26%. W dalszej kolejności wskazali na: pedagoga szkolnego – 23%, koleżanki, kolegów - 13%. 6% badanych uczniów pomocy szukałoby w Internecie, bądź u innej osoby – 3%. Natomiast, aż 19% badanych nie ma wiedzy na temat tego, gdzie mogłoby uzyskać pomoc w związku z przemocą. Problem przemocy w Imielinie jest znaczący, bowiem aż 31% uczniów przyznaje, że jej doświadczyło. Szczególnie dostrzegalnym jej rodzajem jest przemoc rówieśnicza, bowiem większość uczniów doznała przemocy ze strony kolegów ze szkoły oraz jest zdania, że w ich szkole występuje przemoc. Jak wynika z analizy materiału badawczego, problem przemocy domowej jest mniejszy niż przemocy rówieśniczej, jednak również dostrzegalny i wymagający podjęcia działań profilaktycznych. Warto również pochylić się nad

zjawiskiem cyberprzemocy i poszerzyć wiedzę uczniów zarówno na temat istoty tego problemu, jak i konsekwencji jej stosowania dla ofiary i sprawcy.

E. Problem korzystania z komputera i internetu

Z komputera i Internetu korzysta większość młodych ludzi, a znaczna część spośród nich, poświęca na to dużo czasu. W opinii 74% ankietowanych cyberprzemoc to publikowanie obraźliwych treści na czyjś temat, 58% wskazało na agresję elektroniczną, 53% na naruszenie czyjejś prywatności, a 50% - na naśmiewanie się z kogoś. W dalszej kolejności uczniowie wskazali na przezwiska w stronę innych – 44%, a 3% wskazało na odpowiedź „inne”. 18% nie wie czym jest zjawisko cyberprzemocy. W opinii 58% badanych, do cyberprzemocy przyczynia się chęć zemsty – 54%, poczucie anonimowości w Internecie – 44% oraz chęć dotarcia do dużej liczby odbiorców/zdobycie popularności – 31%. 24% ankietowanych twierdzi, że do cyberprzemocy przyczynia się łatwość dostępu do Internetu i portali społecznościowych, 11% wskazało na brak konsekwencji, a 30% nie ma wiedzy na ten temat. Uczniowie najczęściej przed komputerem spędzają 1-3 godziny dziennie - 43%. 28% deklaruje, że spędza przed ekranem komputera około godzinę dziennie, 16% - przyznaje, że spędza tam od 3 do 6 godzin, zaś 9% więcej niż 6 godzin. 5% uczniów podaje, iż nie korzysta z komputera i Internetu. Uczniowie zostali poproszeni również o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera lub Internetu. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło aż 30% badanych uczniów.

Problem 2 - Szkody zdrowotne i psychospołeczne spowodowane nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu i innych środków psychoaktywnych

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie miasta Imielina wzięło udział 100 mieszkańców. Spośród badanych 68% stanowiły kobiety, a 32% mężczyźni. Najliczniejszą część badanej społeczności stanowiły osoby między 36 a 45 rokiem życia - 37%. Ankietowani w wieku 46-55 lat tworzyli grupę 29% badanych, natomiast respondentów między 56 a 65 rokiem życia było 14%. 11% badanej populacji było między 56 a 65 rokiem życia, a 4% miało mniej niż 25 lat. Powyżej 65 lat miało 5% ankietowanych mieszkańców.

A. Problem alkoholowy

Spośród ankietowanych, 40% deklaruje, że w ogóle nie pije alkoholu, zaś 29% badanych pije napoje alkoholowe kilka razy w roku. 17% respondentów sięga po alkohol kilka razy w miesiącu, a 11% kilka razy w tygodniu. 3% ankietowanych po napoje alkoholowe sięga codziennie. Analizując popularność napojów alkoholowych wśród dorosłych mieszkańców Imielina, można zauważyć, iż wódka - 56% oraz wino - 51% to najczęściej wybierane alkohole. Mieszkańcy sięgają również po piwo - 39%, nalewki – 16%, likiery - 12%, alkohol własnej roboty - 9% oraz alkohol spoza legalnego źródła – 2%. Większość pije dla towarzystwa - 49%. Często badani piją napoje wysokoprocentowe, by załagodzić stres, jak i lubią jego smak - 23%. Część badanej społeczności pije alkohol aby lepiej się bawić – 19%, 16% - by zapomnieć o problemach, zaś 11% spożywa go bez konkretnego powodu. 5% sięga po napoje wysokoprocentowe aby zmniejszyć objawy kaca, a 4% mieszkańców deklaruje, że alkohol spożywa pod wpływem znajomych. 2% badanych mieszkańców sięga po alkohol z innych powodów. Jak wygląda kwestia picia alkoholu przez kobiety w ciąży na terenie Imielina? Część badanych nie potrafiła określić, czy widziała kobiety ciężarne spożywające napoje wysokoprocentowe - 33%, a 41% podaje, że nie spotkało się z taką sytuacją. Jednak aż 27% ankietowanych spotkało na terenie miasta kobiety w ciąży, które piły alkohol.

Problem alkoholowy jest znaczący, gdyż duży znaczny odsetek mieszkańców spożywa alkohol. Świadczy o tym fakt, iż większość mieszkańców pije alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. Szczególną uwagę należy zwrócić na to, że znaczny odsetek mieszkańców było świadkiem prowadzenia przez kogoś pojazdu pod wpływem alkoholu, bądź są prowadzili pojazd w stanie nietrzeźwości. Zdarzyło się również, iż wykonywali swoje obowiązki służbowe będąc pod wpływem alkoholu. Niepokojącym jest to, iż część mieszkańców widział kobiety w ciąży spożywające alkohol (na terenie miasta) oraz to, że część mieszkańców nie zdaje sobie sprawy z negatywnego wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży.

B. Problem nikotynowy

Ponad połowa mieszkańców miasta - 80% deklaruje, że nigdy nie paliła papierosów, zaś 17% twierdzi, że codziennie po nie sięga. Spośród osób, które zadeklarowały się jako palące, 15% pali od 6 do 15 sztuk dziennie, a 30% pali 16-25 papierosów. 20% respondentów nie pali każdego dnia, z kolei 35% nie jest w stanie określić ile papierosów wypala dziennie. Problem nikotynowy w Imielinie jest widoczny i przybiera spore rozmiary, bowiem duży odsetek mieszkańców sięga po papierosy codziennie. Warto zwrócić uwagę na to, że zdecydowana większość palących papierosy mieszkańców, nigdy nie podjęło próby zerwania z nałogiem. Jednakże cieszy fakt, że mieszkańcy mają świadomość negatywnych konsekwencji zdrowotnych wynikających z palenia papierosów.

C. Problem narkotykowy

W pierwszym pytaniu ankietowani zostali zapytani o zażywanie narkotyków. Mieszkańcy biorący udział w badaniu przyznali, iż nigdy nie sięgnęli po środki psychoaktywne. Na pytanie dotyczące możliwości pozyskania narkotyków na terenie zamieszkiwanej miejscowości, większość respondentów odpowiedziało, że nie wie czy istnieje możliwość zakupu narkotyków – 57%. 8% badanych podaje, że są trudno dostępne, a zdaniem 4% są one łatwo dostępne. Dla 31% badanych narkotyki są całkowicie niedostępne. Z badania wynika, że problem zażywania substancji psychoaktywnych nie dotyczy mieszkańców Imielina.

D. Problem przemocy

Z badania wynika, że problem przemocy w mieście jest mało istotnym. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że jest grupa mieszkańców, która nie zdaje sobie sprawy z negatywnych konsekwencji stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci. Większość badanych twierdzi, że problem przemocy związany jest z nadużywaniem alkoholu - 91%. 29% ankietowanych stosowanie przemocy wiąże z zażywaniem narkotyków, 26% z zażywaniem dopalaczy, a 17% z chorobami. Zdaniem 12% problem przemocy związany jest z zażywaniem leków, z kolei 5% uważa, iż wpływ na to ma wykluczenie społeczne. Badani mieszkańcy zostali zapytani, czy zdarzyło się im doświadczyć przemocy. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 8% ankietowanych, natomiast większość - 92% nie ma takich doświadczeń. Osoby które doznały przemocy twierdzą, że sprawcą był przede wszystkim ojciec - 63%. Pozostali wskazali na partnera/partnerkę, matkę oraz dziadków – 25%. Inne osoby stosowały przemoc w stosunku do 13% ankietowanych. Ponad połowa badanych - 58% uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dziecka nie jest dobrą metodą wychowawczą, co potwierdzają liczne badania naukowe, które wskazują, że skutkiem tego jest obniżenie więzi emocjonalnej między dzieckiem a rodzicem. 3% popiera praktykowanie karania fizycznego dzieci, zaś 39% nie ma zdania na ten temat.

Problem 3 - Duża dostępność fizyczna alkoholu oraz naruszanie prawa w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych.

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Imielinie wzięło udział 20 sprzedawców - 18 kobiet i 2 mężczyzn. Ich wiedza jest niezwykle cenna ze względu na fakt, iż na co dzień spotykają się z osobami kupującymi napoje alkoholowe, w związku z tym są w stanie nie tylko ocenić skalę problemu alkoholowego w mieście, ale również scharakteryzować grupę zagrożoną najbardziej problemem uzależnień alkoholowych. Między rokiem, a 5 lat w punkcie sprzedaży alkoholu pracuje 4 ankietowanych, natomiast ze stażem pracy powyżej 21 lat przebadanych jest również 4 respondentów. Staż pracy w punkcie sprzedaży alkoholu między 6 a 10 lat miało 4 badanych. 8 ankietowanych na stanowisku ekspedienta pracuje 11-20 lat. 9 badanych, raz lub kilka razy przytrafiła się sytuacja, kiedy to osoba nietrzeźwa próbowała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. 4 sprzedawców spotkało się z taką sytuacją wiele razy, zaś 7 nigdy nie miało takiego doświadczenia.

2. Zasoby

1) Na terenie gminy działają: Urząd Miasta Imielin, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielinie, Świetlica Socjoterapeutyczna (działająca w ramach MOPS), Szkoła Podstawowa nr 1 im. Powstańców Śląskich, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Grupa Wsparcia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Imielinie, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Imielinie, Miejskie Centrum Kultury w Imielinie, Zespół Interdyscyplinarny.

2) Wymienione podmioty realizują zadania z zakresu profilaktyki przy współpracy:

- Komendy Powiatowej Policji w Bieruniu,
- Parafii Rzymskokatolickiej w Imielinie,
- Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Diecezji Katowickiej – Koło Imielin,
- Kuratorów Sądu Rejonowego w Mysłowicach,
- Placówek stacjonarnych w zakresie leczenia odwykowego.

II. Plan działań

Problem 1 – Picie alkoholu i używanie środków psychoaktywnych oraz zjawisko przemocy rówieśniczej przez młodzież szkolną

Cel strategiczny: Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień.

CELE SZCZEGÓŁOWE	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	MIERNIKI
Upowszechnianie postaw abstynenckich, świadomości zdrowotnej i motywacji do dbania o zdrowie u dzieci i młodzieży szkolnej oraz umiejętności radzenia sobie	Wdrażanie programów profilaktycznych (profilaktyka: uniwersalna, selektywna, wskazująca) adresowanych do dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych,w	Liczba uczestników.	300

w sytuacjach trudnych związanych z agresją.	szczegółności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.		
Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych adresowanych do dzieci młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających.	Zakup materiałów edukacyjnych w ramach zgłoszenia gminy do udziału w kampaniach społecznych.	Liczba zakupionych materiałów	300
Rozwijanie umiejętności twórczego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.	Organizacja zimowych i letnich warsztatów edukacyjno –profilaktycznych.	Liczba uczestników	100
Podejmowanie działań rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców kształtujących postawy prozdrowotne dzieci i młodzieży.	Organizacja szkoleń dla rodziców i wychowawców z zakresu umiejętności wychowawczych.	Liczba uczestników	50
	Organizacja warsztatów edukacyjno – profilaktycznych z zakresu umiejętności wychowawczych.	Liczba uczestników	50

Problem 2 – Rodzinne obciążenia spowodowane używaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zjawisko przemocy.

Cel strategiczny: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z alkoholem i innymi środkami psychoaktywnymi oraz przemocą pomocy psychospołecznej

SZCZEGÓŁOWE CELE	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	MIERNIKI
Pomoc rodzinom w opiece i wychowaniu dzieci	Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej	Liczba dzieci uczęszczających do placówki.	20
Pomoc członkom rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym.	Podejmowanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba osób wobec których wszczęto postępowanie wyjaśniające Ilość wniosków jakie zostaną złożone do Komisji	20 20
Udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy.	Prowadzenie kampanii edukacyjno – korekcyjnej dla osób doznających przemocy.	Liczba osób uczestniczących w kampanii	10
	Zakup materiałów edukacyjnych w ramach zgłoszenia gminy do udziału w kampaniach społecznych.	Liczba zakupionych materiałów	50

	Organizacja warsztatów edukacyjno – profilaktycznych z zakresu umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych związanych z agresją.	Liczba uczestników warsztatów	20
--	--	-------------------------------	----

Problem 3 – Szkody zdrowotne i psychospołeczne spowodowane nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

Cel strategiczny: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz upowszechnianie informacji na temat ryzyka szkód wynikających z ich używania.

SZCZEGÓŁOWE CELE	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	MIERNIKI
Zwiększenie dostępności specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	<p>Prowadzenie treningów/warsztatów podnoszących kompetencje, umiejętności konstruktywnych wzorów zachowań.</p> <p>Zakup testów do wykrywania substancji psychoaktywnych w organizmie.</p> <p>Finansowanie dyżurów interwencyjno wspierających specjalistów uzależnień.</p>	<p>Liczba osób uczestniczących w programie.</p> <p>Liczba zakupionych testów</p> <p>Liczba osób uczestniczących w dyżurach</p>	<p>20</p> <p>20</p> <p>20</p>
Prowadzenie działań informacyjno– edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z używania alkoholu i środków psychoaktywnych.	Liczba rozpowszechnionych materiałów	200
Rozwijanie umiejętności twórczego spędzania wolnego czasu	<p>Organizacja warsztatów edukacyjno – profilaktycznych w ramach „Dni profilaktyki”</p> <p>Upowszechnianie informacji na temat ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu i używania środków psychoaktywnych.</p> <p>Zakup materiałów edukacyjnych w ramach zgłoszenia gminy do udziału w kampaniach społecznych.</p> <p>Prowadzenie kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką, organizowanie zawodów sportowych, festynów i imprez promujących styl życia wolny od uzależnień oraz pozytywne wzorce zachowań w ramach „Dni profilaktyki”.</p>	<p>Liczba uczestników</p> <p>Liczba kanałów informacyjnych</p> <p>Liczba materiałów</p> <p>Liczba uczestników</p>	<p>25</p> <p>3</p> <p>500</p> <p>300</p>
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących z osobami uzależnionymi.	Szkolenia dla osób pracujących z osobami uzależnionymi.	Liczba przeszkolonych osób	6

Rozpowszechnienie wiedzy oraz edukacja dotycząca szkodliwego wpływu alkoholu na prawidłowy rozwój dziecka	Prowadzenie treningów/warsztatów podnoszących kompetencje i świadomość o szkodach wywołanych pićm alkoholu przez kobiety w ciąży i matki karmiące.	Liczba uczestników	12
---	--	--------------------	----

Problem 4 – Duża dostępność fizyczna alkoholu oraz naruszanie prawa w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych.

Cel strategiczny: Ograniczanie dostępności fizycznej napojów alkoholowych.

SZCZEGÓŁOWE CELE	PLANOWANE DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	MIERNIKI
Przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	Kontrolowanie przez MKRPA (w ramach upoważnienia Burmistrza) punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	Liczba przeprowadzonych kontroli	20

III. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1) Podejmowanie działań mających na celu zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

2) Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcie terapią,
- b) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- c) kierowanie do biegłych sądowych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- d) kierowanie spraw do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- e) podejmowanie działań zmierzających zapobieganiu przemocy w rodzinie,
- f) kierowanie osób uzależnionych i uwikłanych w przemoc domową do specjalistów, i instytucji świadczących usługi specjalistyczne.

3) Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności usytuowania punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Imielin.

4) Uczestniczenie w kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych w ramach upoważnienia Burmistrza.

2. Wydatki związane z funkcjonowaniem MKRPA ponoszone w ramach Programu:

- a) wynagrodzenie dla biegłych,
- b) opłaty sądowe,
- c) korespondencja,
- d) krajowe podróże służbowe członków MKRPA, związane ze szkoleniami,

- f) szkolenia członków MKRPA,
- g) wynagrodzenia członków MKRPA.

3. Zasady wynagradzania członków MKRPA:

- a) wynagradzanie za udział w posiedzeniu członkowi Komisji w wysokości 250 zł wypłacane na podstawie listy obecności.
- b) wynagradzanie za przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, członkowi Komisji w wysokości 50 zł za jeden punkt objęty kontrolą, wypłacane na podstawie listy obecności.

IV. Zasady finansowania Programu

Źródłem finansowania Miejskiego Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tzw. „korkowego” zgodnie z art. 18² ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

V. Adresaci, realizatorzy i koordynator programu

1. Adresaci programu:

a) Program skierowany jest do mieszkańców miasta Imielin.

2. Program realizowany będzie przez Urząd Miasta Imielin, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Świetlica Socjoterapeutyczna (działająca w ramach MOPS), Szkoła Podstawowa nr 1 im.

Powstańców Śląskich, Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Grupa Wsparcia, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Imielinie Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Imielinie, Miejskie Centrum Kultury w Imielinie.

Wymienione podmioty realizują zadania określone w programie przy współpracy: Komendy Powiatowej Policji w Bieruniu, Parafii Rzymskokatolickiej w Imielinie, Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Diecezji Katowickiej – Koło Imielin.

3. Za realizację Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii odpowiedzialny jest Referat Organizacyjny Urzędu Miasta Imielin.

4. Koordynatorem Programu jest Referat Organizacyjny Urzędu Miasta Imielin.

VI. Ewaluacja

Narzędzia ewaluacji Programu:

- 1. Systematyczne zbieranie i analiza danych dotyczących realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 2. Sporządzanie sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

**BURMISTRZ MIASTA
IMIELIN**

mgr inż. Jan Chwiedacz

Uzasadnienie

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2020 (zwany dalej Programem) określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zapobieganiu powstawania nowych problemów związanych z uzależnieniami. Program jest kontynuacją działań z lat ubiegłych.

Podstawę prawną do podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowią:

- 1) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku,
- 2) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku.

Program jest integralną częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Imielin na lata 2016 – 2020; uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, które zostały określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020 oraz „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Niniejszy Program został opracowany w oparciu o doświadczenia zebrane podczas realizacji wcześniejszych edycji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, przy współpracy dotychczasowych realizatorów a także wyniki badania zrealizowanego w roku 2019 tj. „Diagnoza problemów społecznych na terenie Imielina”.

Program realizowany będzie w oparciu o środki własne gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.


**BURMISTRZ MIASTA
IMIELIN**
mgr inż. Jan Chwiędacz